

HELSINGBORG
SOCIALFÖRVALTNINGEN
VUXENVERKSAMHETEN

2018-02-25
Hemlöshetskartläggning

Hemlöshets- kartläggning 2018

Olsson Luis – SOF

Ulwemann Frida - SOF

Innehållsförteckning

Inledning	2
Sammanfattning	3
Kartläggningens upplägg och genomförande	4
Syfte och frågeställningar	4
Socialstyrelsens definition	5
Metod och tillvägagångssätt	5
Sekreteress	6
Bortfallsanalys	6
Resultat av hemlöshetskartläggning 2016	7
Uppgiftslämnare	7
Folkbokföringskommun	8
Födelseår	9
Aktuell boendesituation	10
Behov av insatser	12
Har personen barn under 18 år	14
Försörjningsstöd	15
Har personen kontakt med socialtjänsten	16
Pågående stöd- och behandlingsinsatser från SOF Vuxen	16
Erbjudits stöd- och behandlingsinsatser från SOF Vuxen	16
Enkät 2016	17

Inledning

Vecka 3 i januari 2018 genomförde Socialtjänstens vuxenhet den årliga hemlöshetskartläggningen tillsammans med Arbetsmarknadsförvaltningen, Hemlösas Hus, Ria-Hela människan, Värmestugan och PO-Skåne. Rapporten redovisar antalet akut hemlösa i Helsingborgs Stad enligt Socialstyrelsens definition av akut hemlöshet – situation 1.

I Socialstyrelsens nationella hemlöshetskartläggning som redovisades november 2017 framkom att den akuta hemlösheten generellt har ökat. Det gick också att utläsa att det i Helsingborg vid tidpunkten för mätningen fanns 115 hemlösa personer, enligt socialstyrelsens hemlössituation 1. Socialstyrelsens rapport pekar mot att antalet kvinnor i akut hemlöshet har ökat och att en tredjedel av kvinnorna uppgav att våld i nära relationer var en bidragande faktor till den akuta hemlösheten. Dessa uppgifter stämmer väl överens med den ökning som skedde i Helsingborg under 2017, gällande enskilda personer och familjer som placerades i skyddade boende.

Eftersom det under tidigare år endast varit enstaka personer som placerats i skyddade boenden har de aldrig räknats in i Helsingborgs kommuns hemlöshetskartläggning. För att det ska bli jämförbart med tidigare rapporter räknas de inte heller in i år. Denna undersökning redovisar främst de personer som befinner sig i en social hemlöshet beroende på missbruk eller psykisk ohälsa, eller i kombination.

Eftersom kartläggningen sker endast under en specifik tidpunkt går det inte att redovisa exakta siffror på hur många hemlösa det finns i Helsingborg. Några hemlösa personer pendlar mellan olika kommuner, en del har inte lämnat sitt personnummer och ytterligare en del är inte aktuella hos någon myndighet samt att de bara sporadiskt har haft kontakt med frivillighetsorganisationerna. En UNO kod har inte gått att skapa i dessa fall vilket gjort att dessa personer inte kunnat registreras och räknas in.

EU migranterna lever visserligen i en akut hemlöshet och syns ofta till i frivillighetsorganisationernas lokaler men de vistas endast tillfälligt i Sverige. Eftersom EU migranterna saknar uppehållsrätt i Sverige har de begränsade möjligheter att ta del av socialtjänstens service. EU-medborgarna kommer därför inte att räknas in i kartläggningen.

Luis Olsson
Socialsekreterare

Frida Ulwemann
Socialsekreterare

Sammanfattning

- Kartläggningen är endast en uppskattning av de akut hemlösa i Helsingborgs Stad. Totalt inkom det 130 enkäter som omfattade 87 personer som befann sig i akut hemlöshet under vecka 3 vilket är 18 fler än 2017. Trots det ökade antalet akut hemlösa har antalet kvinnor som ingår i målgruppen ej ökat.
- Av de 87 personerna som var akut hemlösa under mätveckan var 70 folkbokförda i Helsingborgs kommun.
- Den största gruppen av de akut hemlösa är i åldersspannet mellan 49-58 år gamla. Den yngste var 19 år och den äldste 70 år. Åldersgruppen 19- 28 år har ökat med 3 personer från föregående år och fördubblats sedan 2016.
- Av målgruppen så var det 28 personer som sov utomhus eller i offentliga utrymmen, vilket var 7 fler än 2017.
- Ändringar som gjorts i enkäten som ligger till grund för kartläggningen är frågorna avseende personens behov av insatser samt om personen har försörjningsstöd.
- Sammantaget ansåg de svarande att endast boende var målgruppens största behov vilket var aktuellt för 33 personer, vilket är en ökning med 10 personer jämfört med föregående år. Resterande behov av insatser var att 32 personer behövde hjälp med missbruksproblematik, 7 personer med psykisk ohälsa samt 12 personer med både missbruk och psykiskt ohälsa. Antalet som var i behov av hjälp med missbruksproblematik har även det ökat vilket kan förklaras genom att de tidigare alternativen som nu tagits bort innehöll missbruk och annan ohälsa och därför rapporterats som enbart missbruksproblematik.
- Kartläggningen visade att 38 personer hade en kontakt med vuxenheten under mätperioden men frågor belyser inte frekvensen i kontakten eller resultatet av insatserna. Arbetsmarknadsförvaltningen rapporterade ha en pågående kontakt med 39 personer och slutligen kom det fram att 21 personer under mätveckan inte hade någon som helst kontakt med myndigheterna.
- Det är en markant skillnad mellan antalet akut hemlösa som rapporterats in av Socialförvaltningen och antalet som rapporterats ha kontakt med Socialförvaltningen. Det är oklart vad denna skillnad beror på och är något som förvaltningen kommer att titta närmare på.
- Av de 87 personer som rapporterats in i år förekom 14 personer föregående år och är alla kända av någon av Arbetsmarknadsförvaltningen eller Socialförvaltningen.

Kartläggningens upplägg och genomförande

Mätperioden i årets kartläggning var vecka 3, 15-21 januari 2018. Kartläggningen har genomförts av Socialförvaltningens Vuxenverksamhet tillsammans med Arbetsmarknadsförvaltningen, Hemlösas hus, Ria - Hela människan, PO – Skåne och Värmestugan Helsingborg.

Syftet med kartläggningen är att öka kunskapen kring målgruppens omfattning samt deras behov. Exempel på frågeställningar i kartläggningen.

- Hur många personer tillhör målgruppen?
- Hur ser aktuell boendesituation ut för målgruppen?
- Vilka behov har målgruppen?

Definition av målgruppen och avgränsningar

"En person är hänvisad till akutboende, härbärke, jourboende, skyddat boende eller sover utomhus eller i offentliga utrymmen."

Förtydligande och avgränsningar:

- Biståndslös plats på stödboende Fenix räknas som härbärke.
- Tillfälligt boende som ordnas *en* natt i taget räknas som akut hemlöshet.
- Boende utomhus/offentlig miljö räknas som akut hemlöshet – situation 1.
- Boende (mer än en natt i taget) där personen bor tillfälligt och kontraktlöst hos kompisar, bekanta eller familj inkluderas inte i kartläggningen.
- Boende genom Arbetsmarknadsförvaltningen; jurlägenhet, vandrarhem/motell, kvinnojour, planerat akutboende och Boskola inkluderas inte i årets redovisning.
- Boende genom SOF Vuxenverksamheten; stödboende/ akutboende, lägenheter med specialkontrakt och boende på behandlingshem inkluderas inte i årets redovisning.

Socialstyrelsens definition av Akut hemlöshet – situation 1

En person är hänvisad till akutboende, härbärke, jourboende, skyddat boende, eller sover utomhus eller i offentliga utrymmen.

Institutionsvistelse och kategoriboende – situation 2

En person är intagen eller inskriven på antingen kriminalvårdsanstalt, behandlingsenhet eller stödboende inom socialtjänsten, landstinget eller hos en privat vårdgivare, alternativt på HVB-hem (hem för vård eller boende) eller SiS-institution, och planen är att hon eller han ska skrivas ut inom tre månader efter mätperioden, men personen har inte någon egen bostad ordnad inför utskrivningen eller utflyttningen.

Långsiktiga boendelösningar – situation 3

En person bor i en boendelösning som kommunen har ordnat (t.ex. försökslägenhet, träningslägenhet, socialt kontrakt eller kommunalt kontrakt) på grund av att personen inte får tillgång till den ordinarie bostadsmarknaden. Det handlar om boendelösningar med någon form av hyresavtal där boendet är förenat med tillsyn eller särskilda villkor eller regler.

Eget ordnat kortsiktigt boende – situation 4

En person bor tillfälligt och kontraktslöst hos kompisar, bekanta, familj eller släktingar eller har ett tillfälligt (kortare än tre månader efter mätperioden) inneboende- eller andrahandskontrakt hos släkt, vänner eller andra privatpersoner. Den uppgiftslämnande verksamheten har haft kontakt med personen av detta skäl och känner till att denna hemlöshetssituation gäller under mätperioden.

Metod och tillvägagångssätt

Kartläggningen genomfördes enligt en så kallad case-finding metod vilket innebär att man använder sig av rapportörer, i form av myndigheter och andra aktörer, som möter personer som eventuellt ingår i kartläggningens målgrupp. För detta ändamål användes samma enkät (bilaga 1) med frågeställningar som använts de senaste åren med undantag av frågan om folkbokföringskommun.

Enkäten riktades till och fylldes i av berörd personal inom Socialförvaltningen Vuxenverksamheten, Arbetsmarknadsförvaltningen, Hemlösas hus, RIA – Hela människan, PO-Skåne - personliga ombud och Värmestugan Helsingborg. De enheter som kunde tänkas komma i kontakt med målgruppen har tidigare valts ut i samråd med verksamhetschefer, enhetschefer och övrig berörd personal.

Uppgiftslämnarna fyllde i en enkät per person i målgruppen som de haft kontakt med/kännedom om under vecka 3. I vissa fall har brukaren själv varit delaktig i att fylla i enkäten. Enkätsvaren bygger helt på bedömningar av personalen/brukaren, det finns inga i förväg uppställda villkor eller definitioner för vad respektive svarsalternativ innebär. Vid tveksamheter kring ifyllandet har kontakt tagits med respektive uppgiftslämnare för att få klarhet i eventuella problem. I de fall uppgiftslämnare från flera verksamheter skickat in enkäter på samma person har svarsalternativen vägts samman.

Enkäterna samlades in och bearbetades manuellt så att endast en enkät återstod. Dubletter, dvs. i de fall flera formulär lämnats in gällande samma individ, sorterades enligt följande turordning, 1. Socialförvaltningens Vuxenverksamhet, 2. Arbetsmarknadsförvaltningen, 3. Hemlösas hus, 4. Ria – Hela människan, 5. PO – Skåne och 6. Värmestugan Helsingborg. För bearbetning av materialet användes enkätverktyget Query & Report.

Sekretess

För att skydda den enskildes anonymitet efterfrågades en s.k. UNO kod bestående av personens initialer, födelseår och födelsedag. Med utgångspunkt från dessa uppgifter var det möjligt att sortera materialet, för att kunna ta bort dubletter i de fall då det fanns flera svar på samma individ. I det material som databehandlats har initialer och födelsedag tagits bort. Den s.k. UNO-koden registrerades inte i dataprogrammet Easyresearch däremot registrerades personens födelseår.

Bortfallsanalys

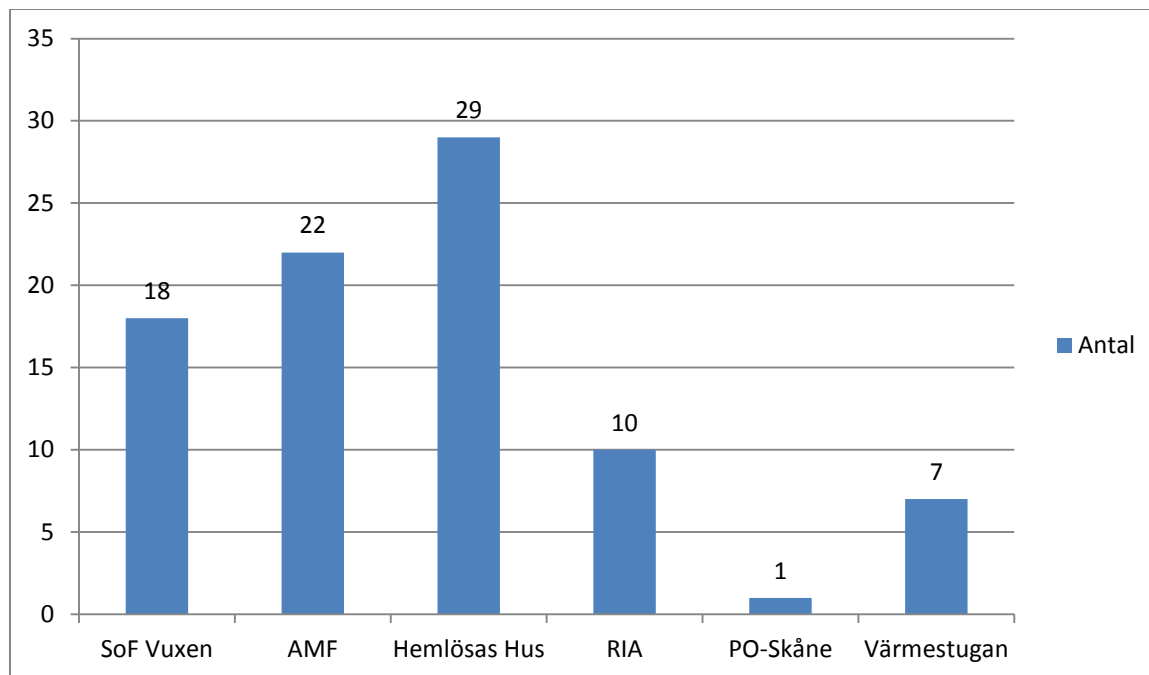
Vi vet att det finns en osäkerhet kring om alla akut hemlösa i Helsingborgs Stad räknats, utifrån detta får kartläggningen ses som en uppskattning.

När personer från olika verksamheter fyller i en enkät kan det medföra att frågorna tolkas olika.

Resultat av hemlöshetskartläggning 2018

Uppgiftslämnare

Fördelningen av uppgiftslämnare.

Figur 1. Svarefrekvens från respektive verksamhet 2018 (n= 87).

Uppgiftslämnarna skickade in sammanlagt 130 enkäter på personer som bedömdes tillhöra målgruppen, 6 av dessa kunde ej registreras då de saknade fullständiga UNO-koder. När dubbla enkäter identifierades kvarstod 87 personer som bedömdes tillhöra målgruppen, 75 män och 12 kvinnor.

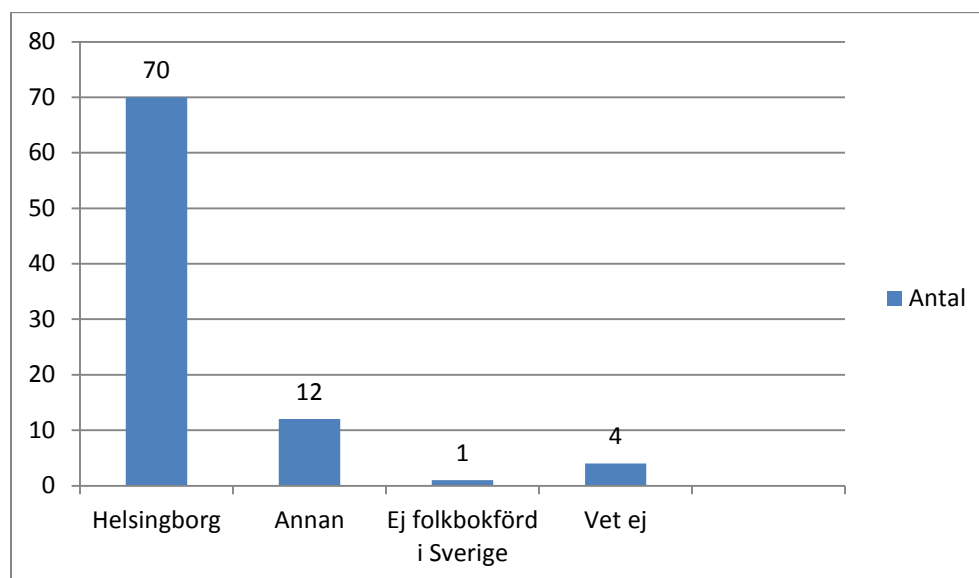
Genomgång har gjorts mellan inlämnade enkäter från 2015, 2016, 2017 och 2018 där UNO-koderna jämfördes för att klargöra om samma personer rapporterats akut hemlösa dessa åren, resultatet visar att 14 personer förekom föregående år samt 4 personer hade rapporterats tidigare år.

	2014 (n=122)	2015 (n=63)	2016 (n=72)	2017 (n=69)	2018 (n=87)
SoF	35	29	20	21	18
Vuxen					
AMF	25	24	20	19	22
Övriga	62	10	32	29	47

Tabell 1. Svarefrekvens jämförelse senaste fem åren (övriga innefattar Hemlösas Hus, Ria- Hela människan, PO-Skåne samt Värmestugan Helsingborg).

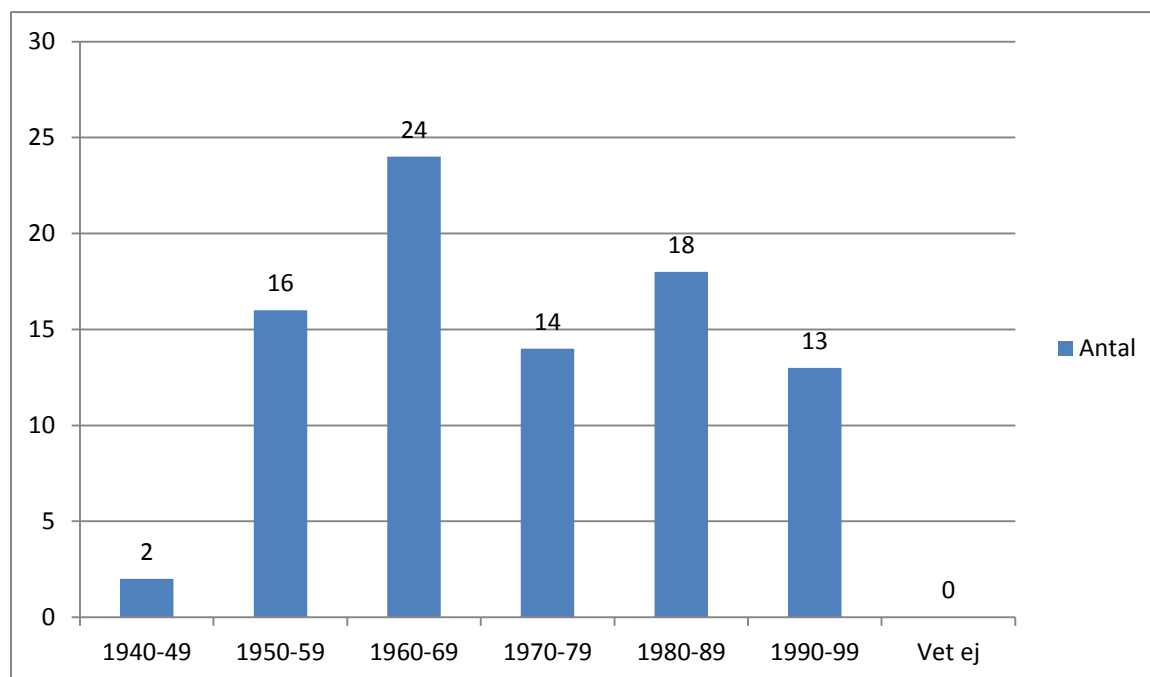
Folkbokföringskommun

Figur 2. Målgruppens folkbokföringskommun (n=87)

61 män och 9 kvinnor redovisas vara folkbokförda i Helsingborgs kommun.

Födelseår

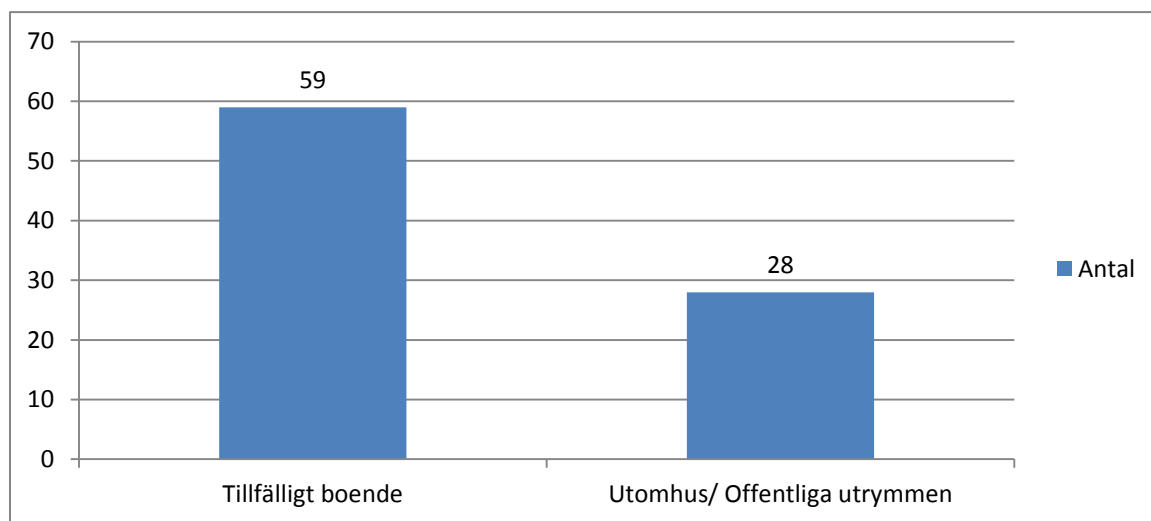

Figur 3. Fördelningen av målgruppens födelseår (n=87).

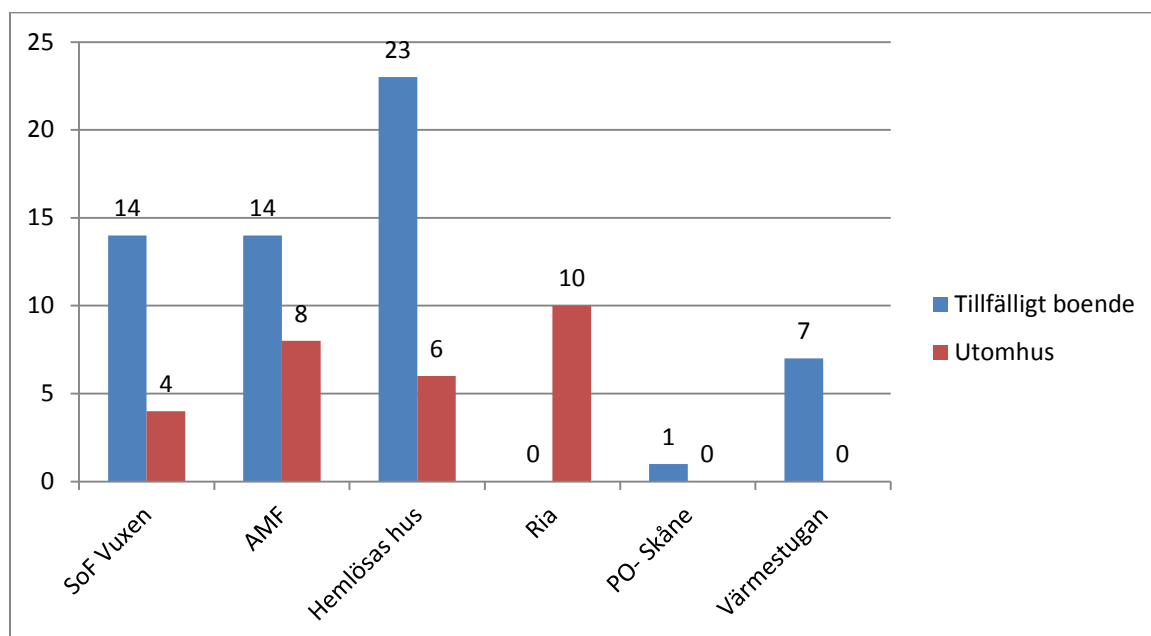
	2014 (n=122)	2015 (n=63)	2016 (n=72)	2017 (n=63)	2018 (n=87)
1930-39	1	0	0	0	0
1940-49	5	3	3	3	2
1950-59	21	7	10	12	16
1960-69	42	25	17	12	24
1970-79	27	11	18	7	14
1980-89	20	12	17	25	18
1990-99	3	3	6	10	13
Vet ej	3	2	1	0	0

Tabell 2. Åldersfördelning jämförelse senaste fem åren.

Aktuell boendesituation

Figur 4. Fördelning av aktuell boendesituation. Boendesituationen har pågått mellan någon vecka till flera år. Procentuell fördelning av aktuell boendesituation är 68 % ordnar sitt boende en natt i taget och 32 % sover utomhus eller i offentliga lokaler.

Figur 5. Fördelning av angiven boendesituation redovisad av respektive verksamhet.

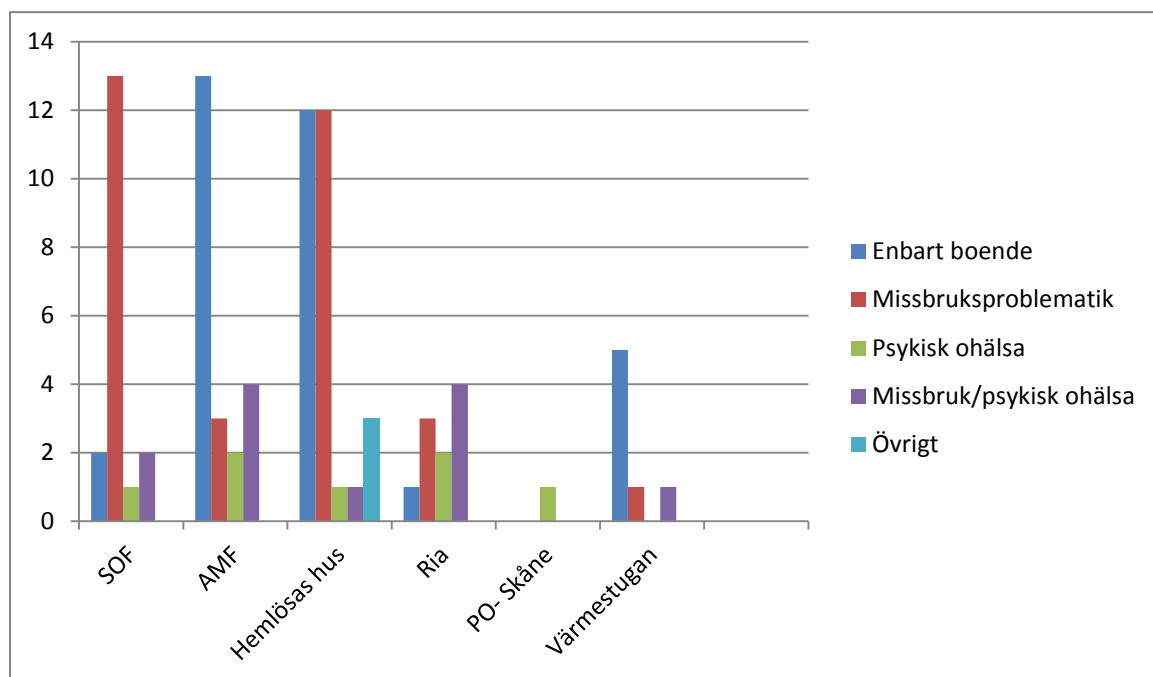
	2015		2016		2017		2018	
	Kvinna (n=14)	Man (n=49)	Kvinna (n=8)	Man (n=64)	Kvinna (n=13)	Man (n=56)	Kvinna (n=12)	Man (n=74)
Hemlösas	6	9	-	-	-	-	-	-
Hus								
Tillfälligt boende	6	26	6	46	12	36	10	49
Utomhus	2	14	2	18	1	20	2	26
Annat	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 3. Jämförelse av aktuell boendesituation avseende kvinnor respektive män för senaste fyra åren.

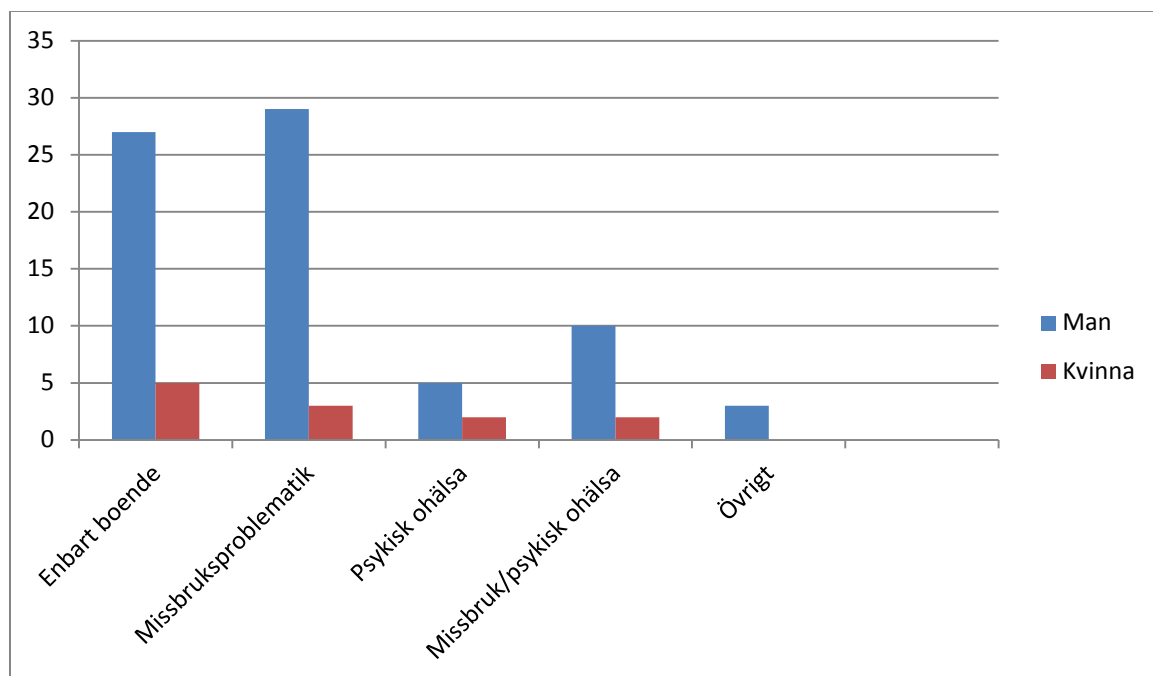
	2014	2015	2016	2017	2018
1930-39	1	-	-	-	-
1940-49	3	2	2	1	-
1950-59	5	1	3	6	8
1960-69	5	7	5	4	9
1970-79	3	3	4	3	3
1980-89	1 (1980-93)	2	3	5	5
1990-99	-	1	3	2	3

Tabell 4. Jämförelse senaste fem åren avseende åldersfördelning för personer som sover utomhus eller i offentliga lokaler.

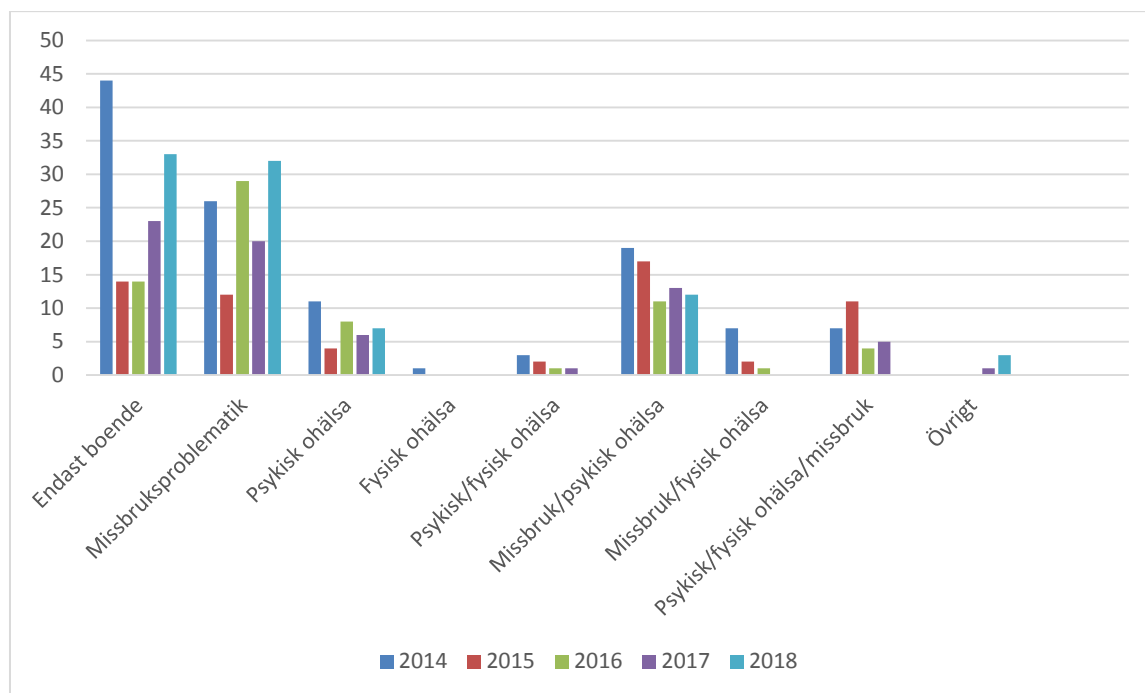
Behov av insatser

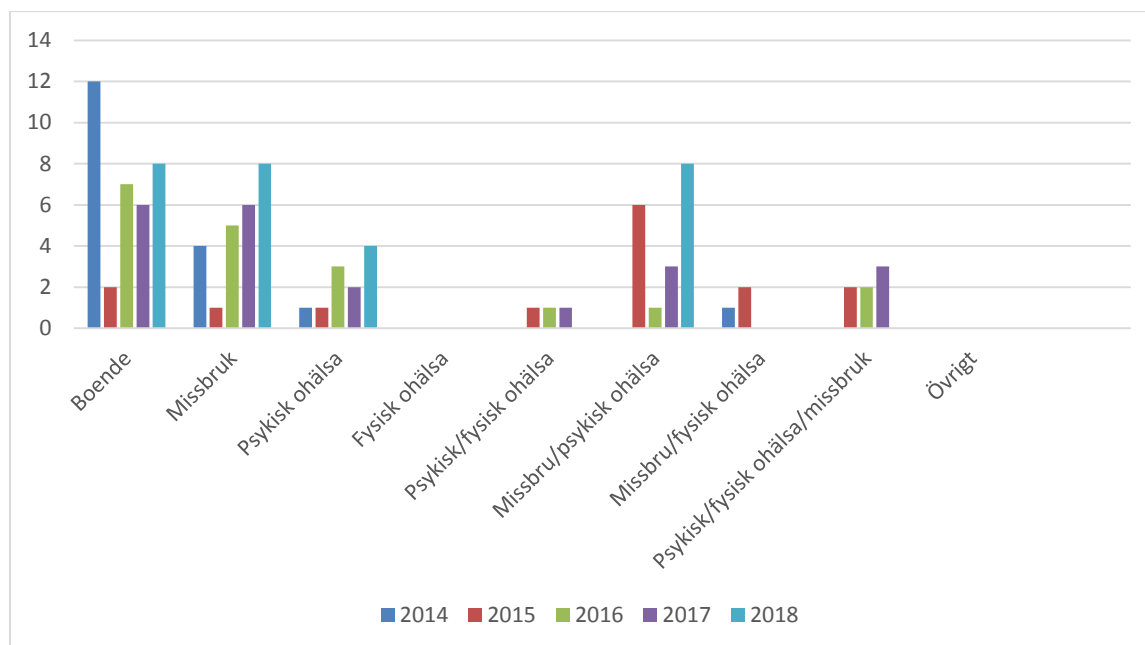
Figur 6. Målgruppens behov av insatser redovisat från respektive verksamhet.

Figur 7. Fördelningen av kvinnors och mäns behov av insatser.

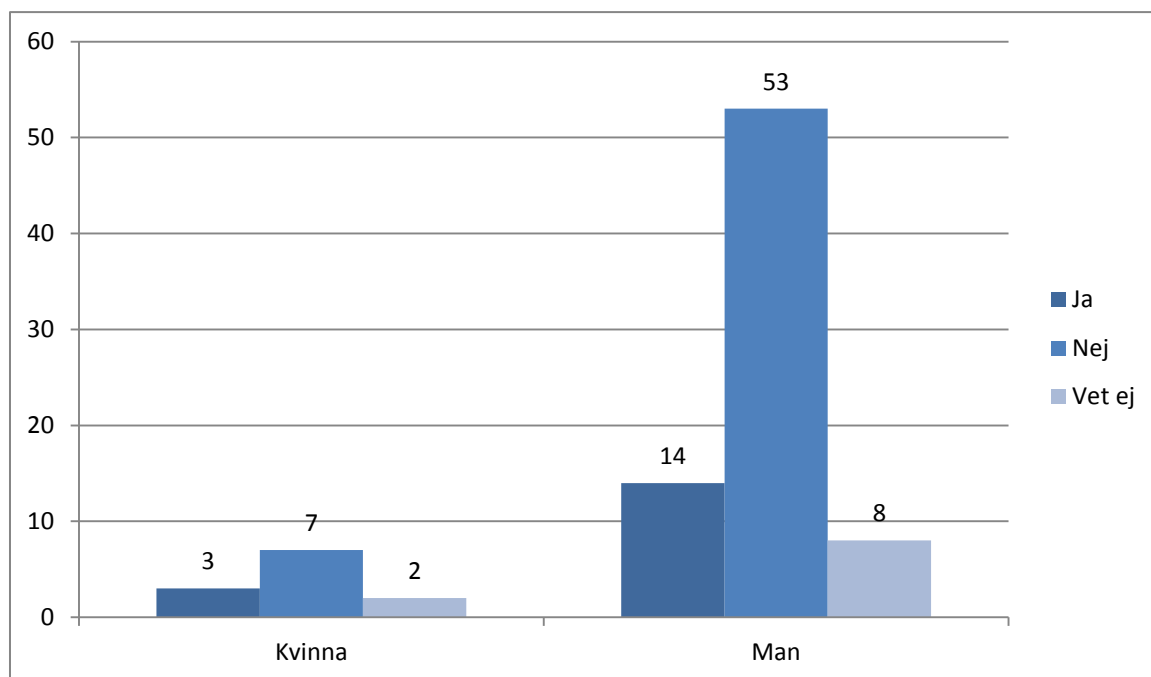

Figur 8. Jämförelse av målgruppens behov av insatser de senaste fem åren.

Figur 9. Jämförelser senaste fem åren avseende behov av insatser för personer som sover utomhus eller i offentliga lokaler.

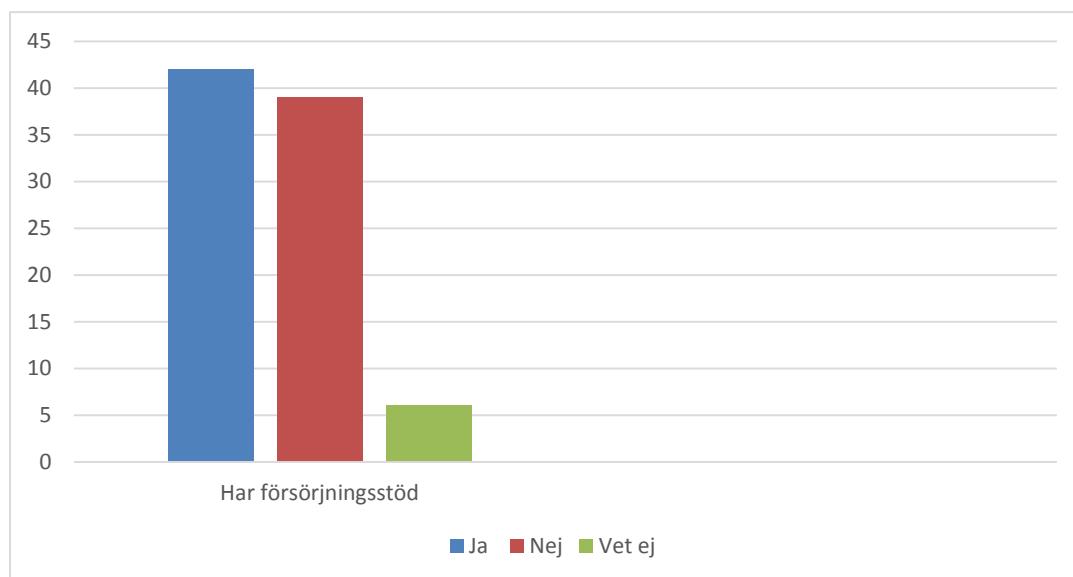
Har personen barn under 18 år

Figur 10. Redovisning av antal personer i målgruppen med barn under 18 år.

Sammanlagt hade 17 personer inom målgruppen barn i ålder mellan 2 år och 17 år gamla. 1 person bor med barnet/barnen samt 3 personer har umgänge med sina barn.

Försörjningsstöd

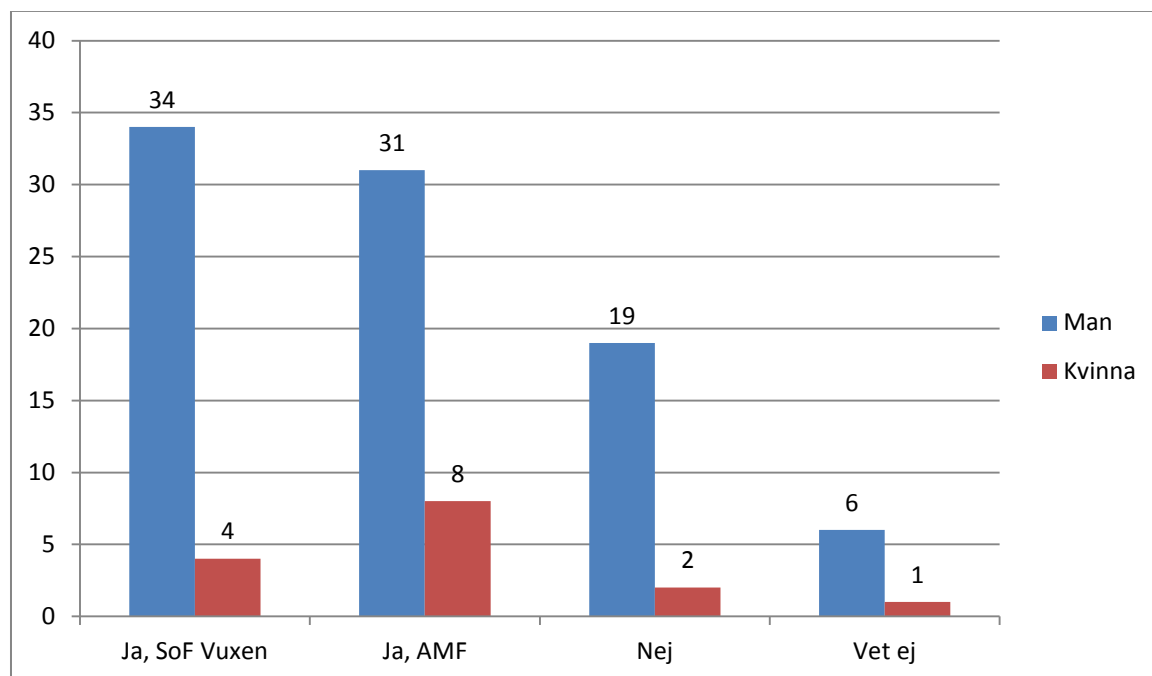

Figur 11. Redovisning av hur många personer som rapporterades uppbära försörjningsstöd.

I följdfrågan om personen har behov försörjningsstöd framkom att 8 personer var i behov av försörjningsstöd.

Har personen kontakt med socialtjänsten

Figur 12. Redovisar kontakt med socialtjänsten vilket avser både Socialförvaltningens vuxenverksamhet samt Arbetsmarknadsförvaltningen.

38 personer redovisas ha kontakt med SoF Vuxenverksamheten, 19 av dem hade en pågående stöd- eller behandlingsinsats. Ytterligare 11 personer hade erbjudits insatser och 2 personer redovisas ej ha erbjudits insatser.

Hemlöshetskartläggning 2018

1. Enkäten besvaras av personal:
SOF Vuxen	☐
AMF	☐
Hemlösas Hus	☐
RIA – Hela människan	☐
PO Skåne	☐
Värmestugan Helsingborg	☐
2. Folkbokföringskommun
Helsingborg	☐
Annan	☐
Ej folkbokförd i Sverige	☐
Vet ej	☐
3. UNO-kod:
Initial förnamn	_____
Initial efternamn	_____
Födelseår	_____
Födelsedag	_____
4. Kön:
Kvinna	☐
Man	☐
5. Aktuell boendesituation v.3
Tillfälligt boende (ordnas en natt i taget)	☐
Utomhus/offentliga utrymmen	☐

Sedan vilket datum har personen haft denna boendesituation? _____

6. Behov av insatser (ett alternativ)

- Endast boende
- Missbruksproblematik
- Psykisk ohälsa
- Missbruk & psykisk ohälsa
- Övrigt, _____

7. Har personen försörjningsstöd?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Vid svar nej på fråga 7:

Har personen behov av försörjningsstöd?

- Ja
- Nej
- Vet inte

8. Har personen barn under 18 år?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Vid svar ja på fråga 8:

Antal barn _____

Ålder på barnen _____

9. Bor barnet med föräldern?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Vid svar nej på fråga 9:

Träffar föräldern sitt/sina barn?

- Ja
- Nej
- Vet inte

10. Har personen kontakt med socialtjänsten?

- Ja, SOF Vuxen
- Ja, AMF
- Nej
- Vet inte

Vid svar ja om kontakt med SOF Vuxen på fråga 10:

Har personen pågående stöd/behandlingsinsatser från SOF Vuxen?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Vid svar nej om pågående stöd/behandlingsinsatser finns:

Har personen erbjudits insatser från SOF Vuxen?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Tack för Din medverkan!